

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Zero emissie bouwlogistiek

Webinar 13 oktober 2020

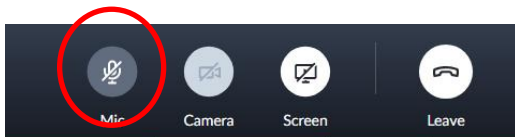

Zero Emission
Stadslogistiek

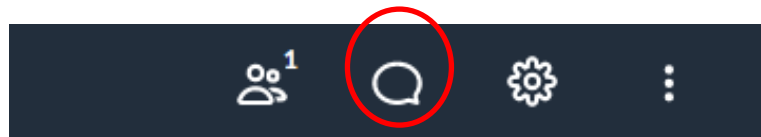

Technische instructies & afspraken webinar

- Microfoons en webcams staan standaard uit, behalve voor de spreker
- Denk eraan je microfoon aan te zetten als je wilt spreken
- Bij technische problemen: neem contact op met Bianca van Baar:
  - Bianca.vanbaar@bureaubuiten.nl
  - of stuur Bianca een privébericht in de chat
- Vragen tijdens de presentatie? Stel je vraag in de chat
- Presentatie wordt opgenomen en verspreid via nieuwsbrief en SPES-website

*Controleer als je wilt spreken
of je microfoon aan staat*

Via dit icoon open je de chat

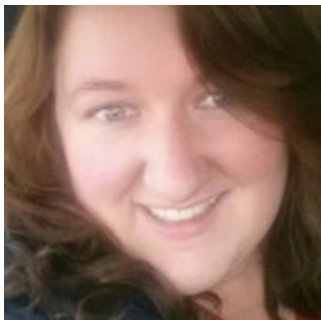

Wat is SPES?

- SPES: Samenwerkingsproject Expertpool Stadslogistiek
- SPES ondersteunt met kennis, werkwijzen en ervaringen de grootste 30-40 gemeenten bij het voorbereiden en nemen van de besluiten voor de zero emissie zones voor stadslogistiek
- Aanvullend op reeds bestaande initiatieven (bijvoorbeeld van/door provincie zoals mobiliteitsmakelaars)
- SPES-website: www.greendealzes.nl/gemeenten

SPES-team

Irma Kemp
IenW

Gert Jan Prummel
IenW

Remco Hoogma
Relatiemanager
gemeenten

Frits Lintmeijer
Politiek-bestuurlijke
vraagstukken

Monique van der Vorst
Communicatie

Anco Hoen
Projectleider SPES

Rutger van Raalten
Regiosessies

Bianca van Baar
Technische
ondersteuning

Programma

- Deel 1: presentatie Slimme Bouwlogistiek en Schone mobiele werktuigen (Jessica van Rijn & Pim van Mensch, TNO)
- Deel 2: presentatie De gemeente aan zet (Christiaan van Luik, Min IenW)
- Afsluiting en vervolg

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Presentatie Slimme Bouwlogistiek en Schone Mobiele Werktuigen

Jessica van Rijn (TNO)
Pim van Mensch (TNO)

Zero Emission
Stadslogistiek

13 oktober 2020

SLIMME BOUWLOGISTIEK EN SCHONE MOBIELE WERKTUIGEN

JESSICA VAN RIJN EN PIM VAN MENSCH

› TNO EN DUURZAME MOBILITEIT

ONTWIKKELING

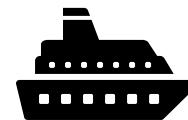
- › Technologie
  - › Motor
  - › Aandrijflijn
  - › Nabehandeling
  - › Coöperatief rijden
- › ITS en dynamisch verkeersmanagement
- › Logistieke en mobiliteitsconcepten

METEN & MODELLEREN

- › Emissies
  - › in het lab
  - › op de weg
- › Emissiefactoren
- › Monitoren
- › Praktijkproeven
- › Luchtkwaliteit
- › Gezondheidseffecten

STUDIES & ADVIES

- › Scenariostudies
- › Business case
- › CO₂-footprint
- › Logistieke stromen
- › Emissienormen en testprocedures
- › Beleidsadvies
  - › lokaal
  - › nationaal
  - › EU

TRENDS STADSLOGISTIEK

Ruimte in steden wordt nog schaarser & veranderende logistiek

- Groei en verdichting van steden
- Inbreiding en meer woningen
- Meer Mobiliteit
- Minder infrastructuur voor logistiek
- Veranderende logistiek: Meer kleine pakketten & thuisleveringen (kleiner, schooner en lichter)
- Per 2025: in 30 tot 40 gemeentes een zero emissie zone van kracht

Ook Westblaak en Hofplein autoluw: vergroening binnensteden 'wereldwijde trend'

De autoluwe Coolsingel breidt zich uit als een olievlek. Zodra het werk aan de hoofdstraat van Rotterdam is afgerond (begin 2021), zijn de aangrenzende straten aan de beurt. Om te beginnen met het Hofplein en de Westblaak, meldde het AD Rotterdams Dagblad eerder. Ook daar zal het credo zijn: minder ruimte voor auto's en juist méér voor fietsers en voetgangers. Althans, eerst wordt er veel geld gestoken in stedenbouwkundige plannen om de stad op 'een hoger niveau te brengen'.

Antti Liukku en Angelique Mulders 29-09-19, 09:00

Het doet heel erg denken aan de plannen die Emiel Arends begin dit jaar lanceerde. Hij bedacht het 'Blaakpark', waarbij [het gebied van het Oostplein tot aan het Eendrachtsplein](#) wordt omgebouwd tot een groen, autovrij gebied. Eigenlijk het concept van de vernieuwde

Het Parool

De bouw van nieuwe woningen in Amsterdam valt helemaal stil

BEELD ANP XTRA

In het laatste kwartaal van 2019 zijn nog maar zestien vergunningen aangevraagd voor een nieuwe koopwoning. Over twee jaar komt er in Amsterdam bijna geen woning meer bij.

STADSLOGISTIEK: SCHONER & EFFICIËNTER

CONTEXT & OPGAVE

Complexiteit

- Ecosysteem vraagt om multidisciplinaire aanpak
- Geen 'silver-bullet'
- Elektrificatie is maar één oplossing
- Aanpassing van supply chain en logistieke structureren
- Behoeftte aan opschalen logistieke initiatieven binnen systeemaanpak van actoren
- Actoren hebben verschillende rollen en taken
- CILOLAB (City Logistics Living Lab) → www.cilolab.nl

BOUWLOGISTIEKE OPLOSSINGEN

- › Hub is één van de best practices voor grootschalige woning- en utiliteitsprojecten (kan anders zijn voor GWW en renovatieprojecten)
- › Belangrijk om toeleveranciers in vroeg stadium te betrekken bij nieuw logistiek concept
- › Bouw- en sloopafval en emballage als retourstromen.
- › Hub heeft meerwaarde voor stakeholders op verschillende niveaus.

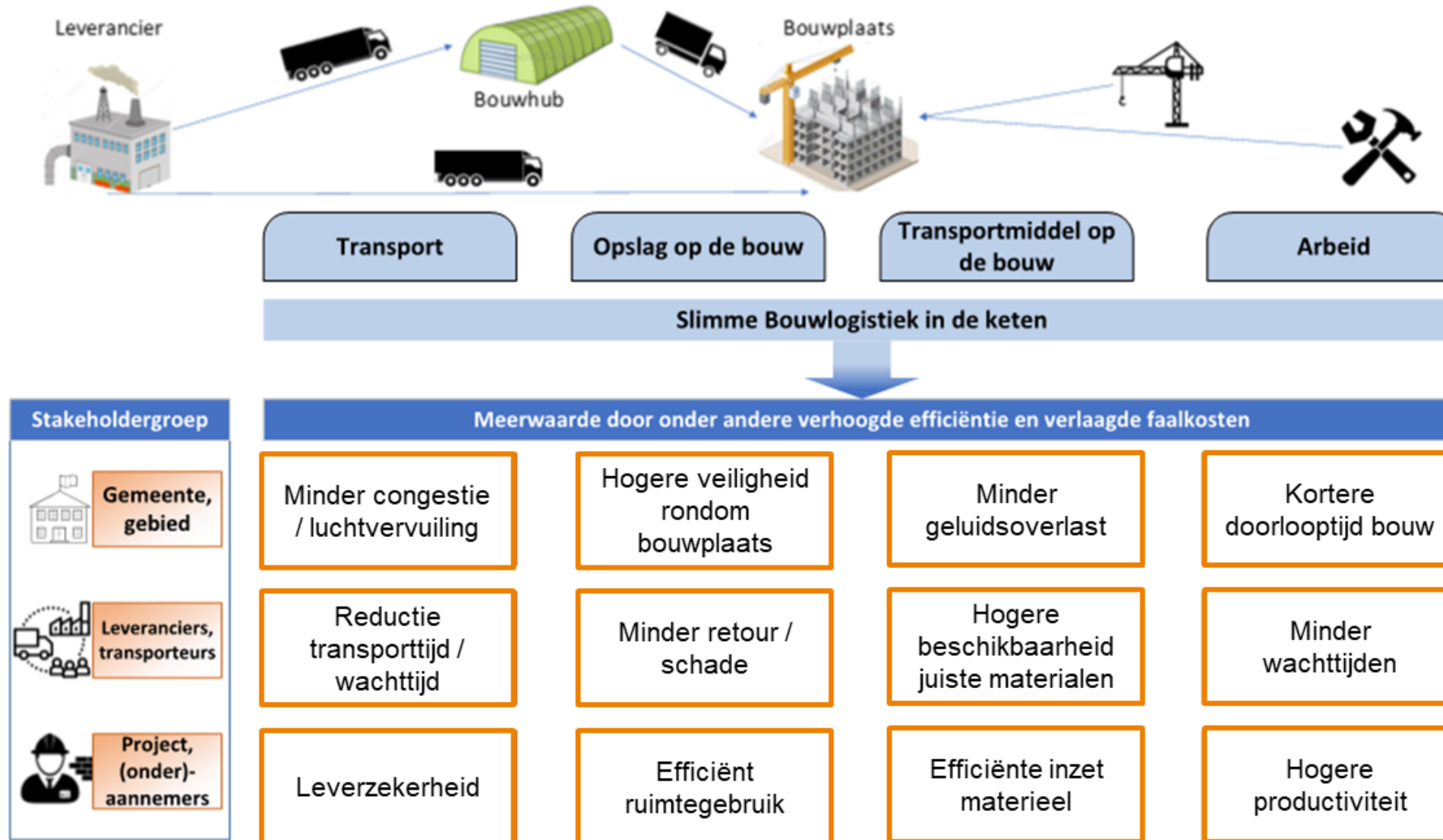
Beoogde resultaten:

- Minder CO₂ uitstoot
- Minder binnenstedelijk (bouw)transport over weg
- Vermindering slijtage aan het wegennet

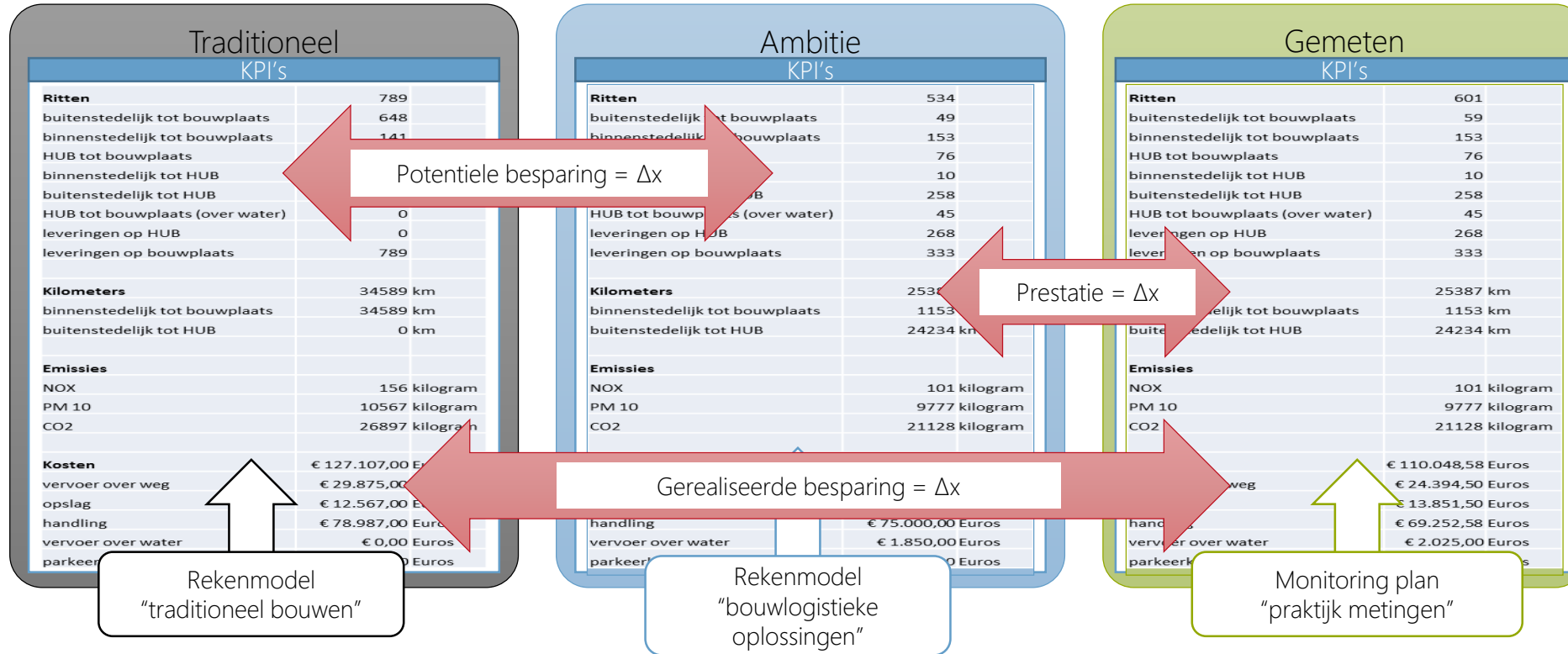
Logistieke menukaart	
☒ Transporten optimaliseren	☐ Logistiek coördinator/medewerker
☐ Leveranciers als partners betrekken	☒ Interne transportbewegingen
☒ Distributiehubs gebruiken	☐ Communicatie naar omgeving/opdrachtgever over bouwlogistiek
☐ Keuze transportmethoden	☐ Vervoer over water
☒ Logistieke planning hanteren	☒ Social return
☐ Afvalstromen managen	☐
☐ Bouwplaatsinrichting	☐
+ € XXX.XXX,-	

Maatregel	Voorbeelden
 Aan voorkant omdenken bouwproces	Lokaal inkopen, bundelen bij de bron (leveranciers)
 Consolideren en werkpakketten	BouwHub, dagproductie werkpakketten
 Industrialisatie bouwproces	Prefabricage
 Verkeersmanagement	Opstelplaatsen voor JIT-afroep, dynamisch verkeersmanagement
 Planning, vooraanmelding en communicatie	Bouwticketsysteem, planning transport (verticaal en horizontaal)
 Transportopties: andere modaliteiten, andere tijden	Vervoer over water, elektrisch vervoer, leveren buiten spits en/of buiten bouwtijd
 Interne logistiek op bouwplaats	Runners, samenstellen werkpakketten op bouwplaats
 Slimme retourstromen	Afval- en emballagelogistiek

MEERWAARDE VOOR STAKEHOLDERS

PRESTATIEMETING

Case Utrecht

Westflank

Paviljoen

Voorzetgebouw

Noordgebouw

Kaatstraat

RESULTATEN = BESPARINGEN (PROJECT 4C CONTROL TOWER TOEPASSINGEN IN BOUWLOGISTIEK)

Voorzetgebouw / Paviljoen
Utrecht CS

Noordgebouw
Utrecht CS

Mariskwartier
Vlaardingen

KPI's	Voorzetgebouw / Paviljoen	Noordgebouw	Mariskwartier
Reductie ritten	47%	66%	79%
Beladingsgraad	66% → 78%	47% → 84%	-
Bespaarde km's	12.770 (25%)	187.466 (84%)	60.564 (49%)
Bespaarde CO2-uitstoot	21 ton (40%)	196 ton (87%)	43 ton (52%)

› RESULTATEN PROJECT AMSTERDAM VAART! 2018 EN 2019

- › Consortium: Havenbedrijf Amsterdam, Gemeente Amsterdam, Waternet en TNO.
- › Doel: Zoveel mogelijk transport van bouwmaterialen over de weg te verplaatsen naar het water door gebruik te maken van multimodale bouwhubs.
- › Rol TNO: monitoring van het effect van het toepassen en werken met multimodale bouwhubs.
- › Voorbeelden van deelnemende projecten:
  - › Oosterdokeiland (ODE)
  - › Oudezijds Achterburgwal
  - › De Entree
  - › Geldersekade
  - › Recht Boomssloot
  - › ...
- › Het Nieuwe Draaien
- › In 2018 en 2019 2.300 binnenstedelijke ritten bespaard en circa 32.000 binnenstedelijke kilometers met 9 bouwprojecten.

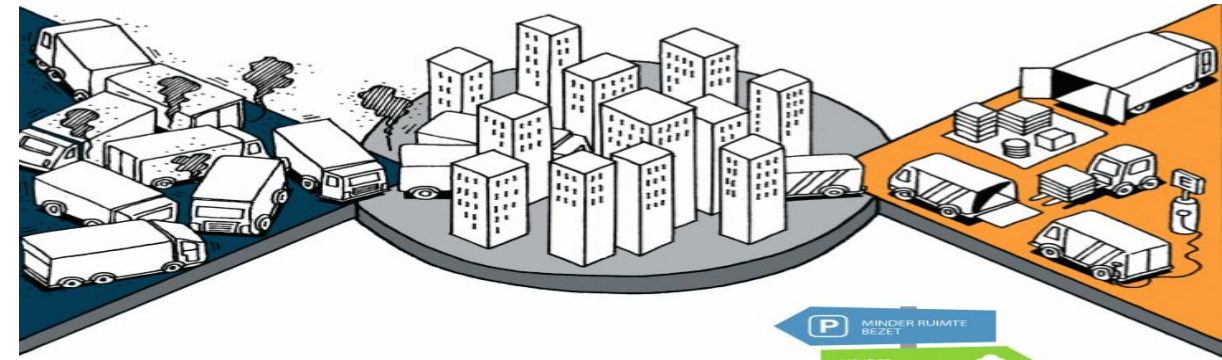
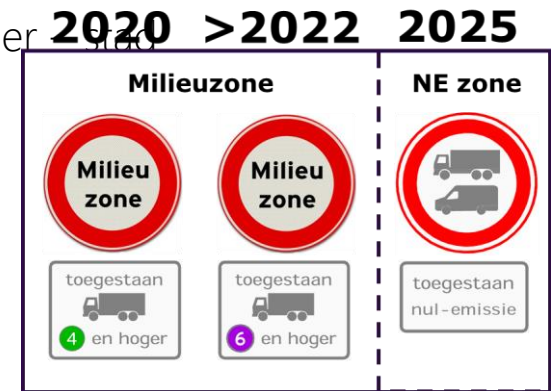
› MONITORING EMISSIES

- › Punt van aandacht bij vervoer over water is het effect op luchtkwaliteit. Per tonkm is dit mogelijk hoger dan wegvervoer.
- › Daarnaast is er een druk richting Zero Emissie voor zowel weg als water.
- › Met SEMS voeren we metingen aan boord uit om:
  - › Zicht op het operationeel profiel, energieverbruik en emissies
  - › Combineren met analyse AIS
- › SEMS is ook inzetbaar voor metingen aan voertuigen, bouwmachines, etc.

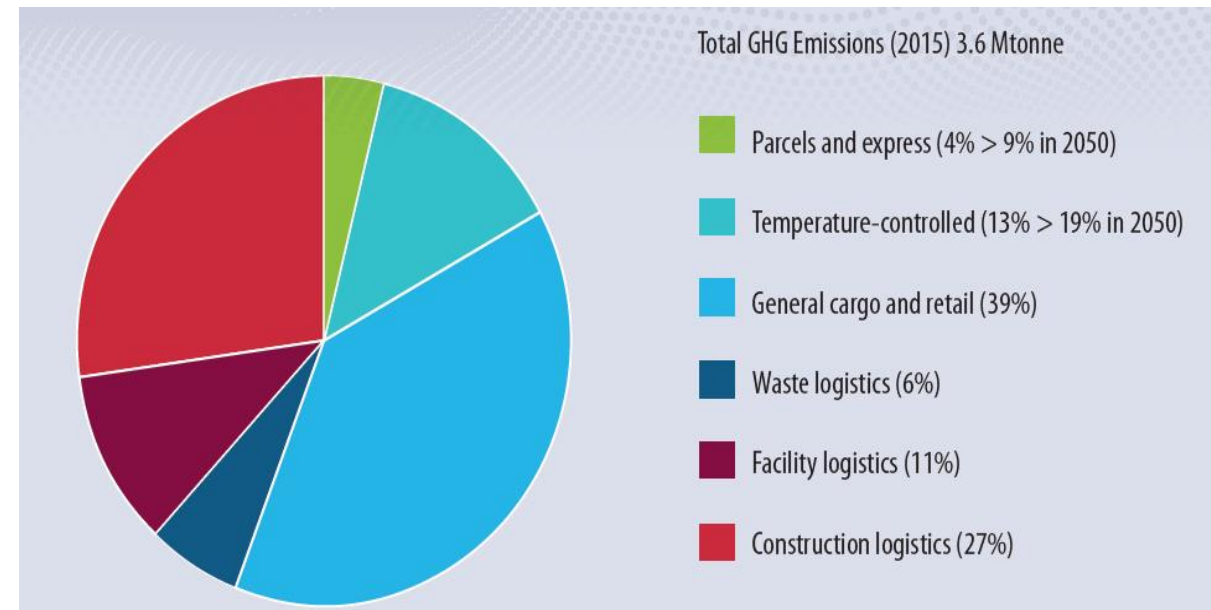
STAND VAN ZAKEN & ONTWIKKELINGEN

- › Gemeenten zoeken manieren om binnenstad "schoon" te houden
- › Harmonisatie milieuzones
- › Logistiek dienstverleners specialist op bouwlogistiek - gericht op ontzorging van het bouwproces (Bouwlogistiek as a Service = BaaS)
- › Hubs wanneer nodig en verspreidt over NL → urgentie vanuit zero-emissies zones;
- › Multimodale randstedelijke hubs (Rotterdam en Amsterdam) → binnenvaart op traject toeleverancier
- › Aansluiten bij circulaire keten van bouw- en sloopafval → herbruikbare bouwmaterialen
- › Ondersteund met technologie (IoT) en ketenregie hulpmiddelen (4C control tower)
- › Geïntegreerde ketenontwerpen: vanaf ontwerp bouwwerk – logistieke analyses obv BIM
- › Ketensamenwerking op basis van transparantie

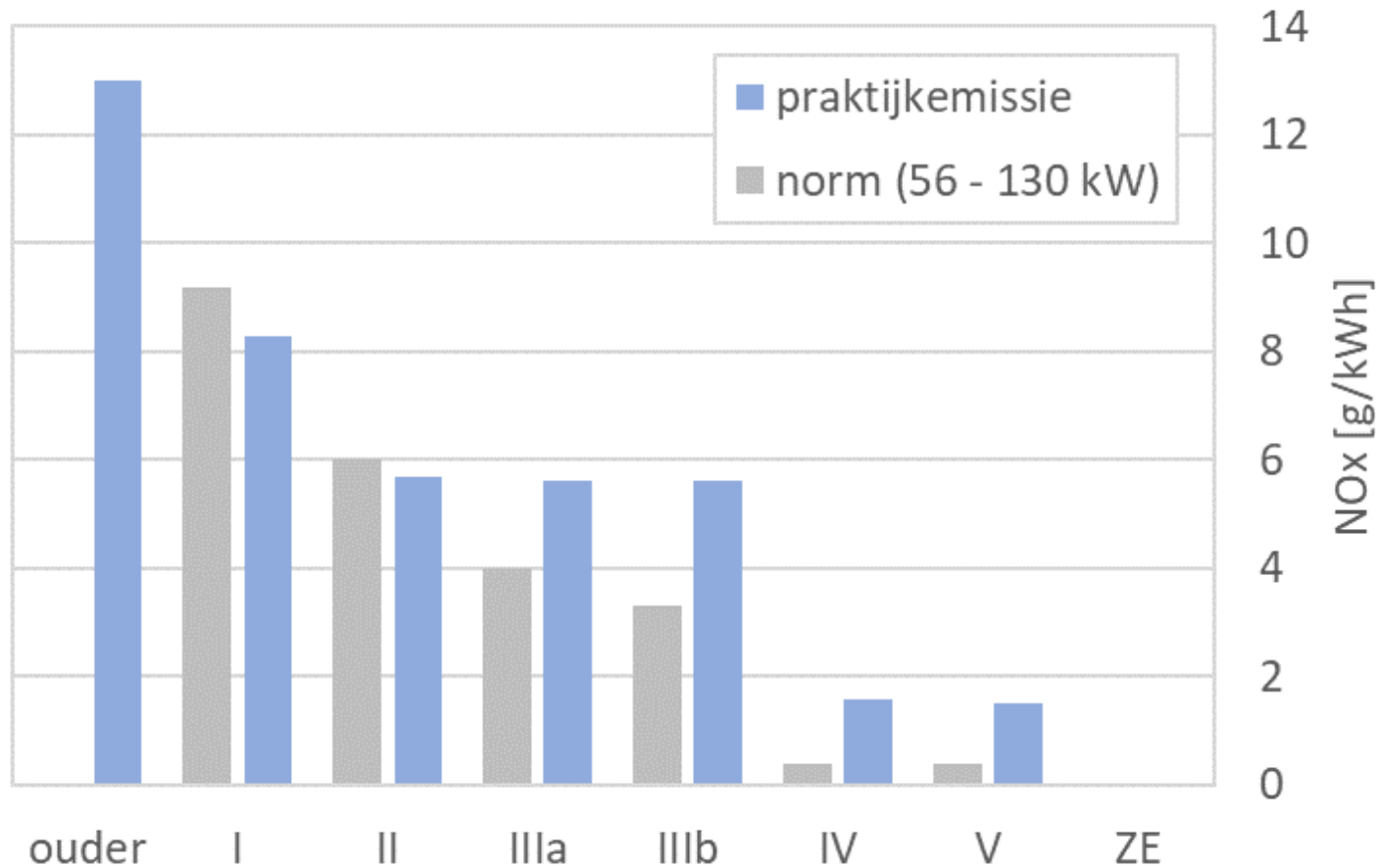
› WAT VOOR EFFECT HEEFT DIT OP DE TRANSITIE NAAR ZE?

- › Ontwikkelingen kunnen transitie versnellen, MAAR...
  - › Ontkoppeling aan de rand van de stad
  - › Meer sturing op bouwlogistieke oplossingen (bijv. subsidie Rotterdam)
  - › Focus zowel op bouwlogistiek als mobiele werktuigen

› MOBIELE WERKTUIGEN

Gemiddelde NO_x-praktijkemissies NRMM

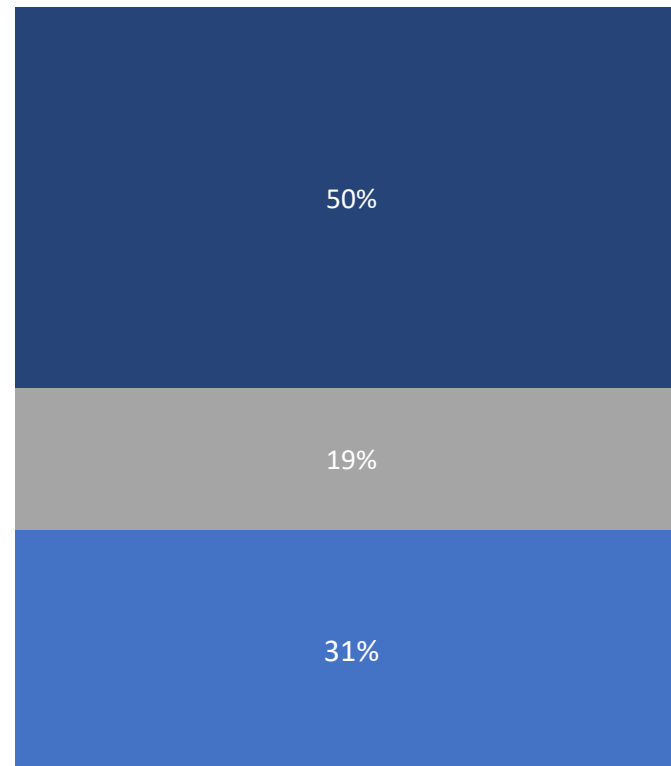

- › Voor verlaging van NO_x-emissies door bouwprojecten zijn er meerdere opties:
  - › Inzet schonere of zero-emission mobiele werktuigen (zie figuur)
  - › Inzet van Euro VI, hybride of zero-emission vrachtwagens
  - › Reductie van voertuigkilometers door inzet van slimme logistieke concepten!

BIJDRAGE AAN EMISSIES MOBIELE WERKTUIGEN IN STEDELIJK GEBIED IS SUBSTANTIEEL

Bijdrage aan de NOx emissies in Gemeente Amsterdam (voorbeeld
(bron: emissieregistratie)

■ Binnenscheepvaart ■ Mobilele werktuigen ■ Wegverkeer - uitlaatgassen

Update cijfers

Bouwprojecten vaak in stad

MOBIELE WERKTUIGEN WORDEN STEEDS VAKER ONDERDEEL VAN BELEID

- *Klimaat, Luchtkwaliteit, Stikstof depositie*
- Klimaatakkoord
- Schone Lucht Akkoord
- Actieplan Schone Lucht (Amsterdam)
- Koersnota schone lucht Rotterdam
- ....

KLEINE MACHINES STOTEN RELATIEF VEEL NOX EN FIJNSTOF UIT

Categorie	Vermogens- klasse	HC+NO _x	NO _x	PM
	kW	g/kWh		
Fase V				
NRE-v/c-1	P < 8	7.5		0.4
NRE-v/c-2	8 ≤ P < 19	7.5		0.4
NRE-v/c-3	19 ≤ P < 37	4.7		0.015
NRE-v/c-4	37 ≤ P < 56	4.7		0.015
NRE-v/c-5	56 ≤ P < 130		0.4	0.015
NRE-v/c-6	130 ≤ P ≤ 560		0.4	0.015
NRE-v/c-7	P > 560		3.5	0.045

Draaiuren

Vermogen,
motorbelasting,
stationair

Emissieklasse

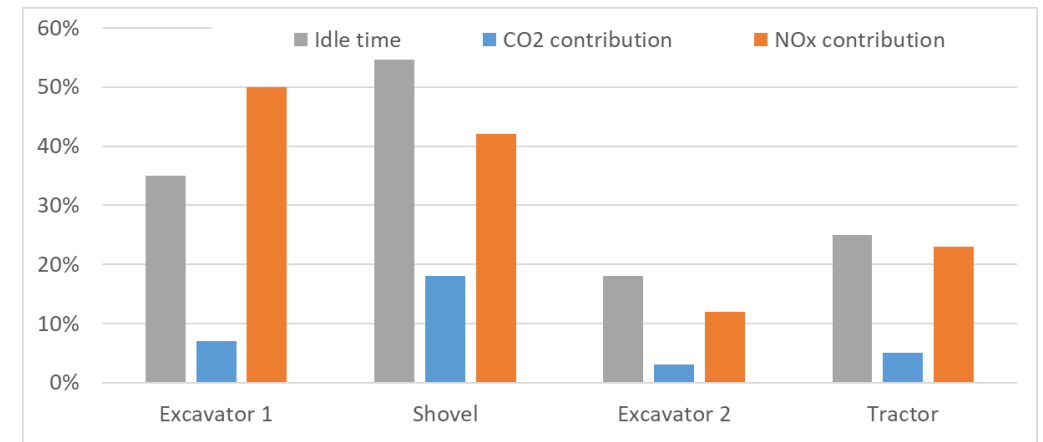
Praktijk NOx: 25% tot 350% boven limietwaarde

PRAKTIJKEMISSIONS EN MONITORING

- NOx praktijkemissies vaak hoger dan emissies tijdens typekeuring
- Typekeuringstest bevat niet alle omstandigheden uit praktijk
- Bijvoorbeeld: in de praktijk kan stationair draaien leiden tot bijna de helft van de NOx uitstoot (!), zie figuur
- Maar ook veroudering en aanpassing emissiecontrole systemen kunnen impact hebben

Machine	1	2	3	4
Type	Excavator 1	Shovel	Excavator 2	Tractor
Stage class engine	IV	III B	III B	IV
Idle time	35%	57%	18%	25%
Real world NO _x [g/kWh]	0.5	4.9	2.8	1.8
NO _x -limit (lab) [g/kWh]	0.4	3.3	2.0	0.4
Real world NO _x above limit value	25%	48%	40%	350%
RW NO _x excl. idle, above limit val.	-38%	-14%	23%	247%

Bijdrage van stationair draaien aan totale emissies

› OPLOSSINGEN & UITDAGINGEN

- › Verschoningsopties: nieuwere emissieklasse, roetfilter, start-stop, hybride, elektrisch, waterstof, etc.
  - › Wat is wanneer mogelijk en hoeveel effect heeft dat
    - Bijvoorbeeld, klein materieel eerder mogelijk, maar ook minder impact
    - Aggregaten en pompen lijken laaghangend fruit
    - Inzicht in vlootsamenstelling belangrijk
- › Betaalbaarheid, beschikbaarheid, praktisch toepasbaar, infrastructuur
  - › Voldoende energie voor dag werken
  - › Stroom op de bouwplaats, batterijpakketten, etc.
- › Mogelijkheden kunnen verschillen per type bouwplaats en kunnen afhankelijk zijn locatie
  - › Type bouwplaatsen in kaart brengen met bijbehorend materieel

› WEBINAR MOBIELE WERKTUIGEN

- › 30 oktober webinar over mobiele werktuigen

› **BEDANKT VOOR
UW AANDACHT**

JESSICA VAN RIJN (TNO)

CONSULTANT LOGISTIEK

- › 06-15194472
- › jessica.vanrijn@tno.nl

PIM VAN MENSCH (TNO)

CONSULTANT SUSTAINABLE MOBILITY

- › 06-52803662
- › pim.vanmensch@tno.nl

Vragen en discussie

1. Stel vraag via chat
2. Rutger van Raalten modereert vragen
3. Licht je vraag toe via microfoon
* denk aan aan-/uitzetten microfoon *
4. Reactie expert/SPES-team

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Presentatie De gemeente aan zet

Christiaan van Luik (Min IenW)

Zero Emission
Stadslogistiek

13 oktober 2020

SPES Webinar Zero Emissie Bouwlogistiek:

De gemeente aan zet

13 oktober 2020

Profiel Buck Consultants International

● Voor bedrijven

- Supply chain optimalisering
- Locatiekeuze-advies
- Business strategie ontwikkeling
- Vastgoedstrategie en -projecten

● Voor overheden & kennisinstellingen

- Logistieke en infrastructurele projecten
- Vastgoedontwikkeling & -beleggingen

Profiel

- Onafhankelijk adviesbureau
- Hoofdkantoor in Nijmegen sinds 1985
- 65 full-time professionals
- Projecten in meer dan 50 landen

- Regionaal economische ontwikkeling en innovatiebevordering
- Programma's om nieuwe bedrijfsvestigingen te acquireren

Thema's in stedelijke distributie en Smart Mobility waar BCI aan werkt

- Zero Emissie zones
Stadslogistiek

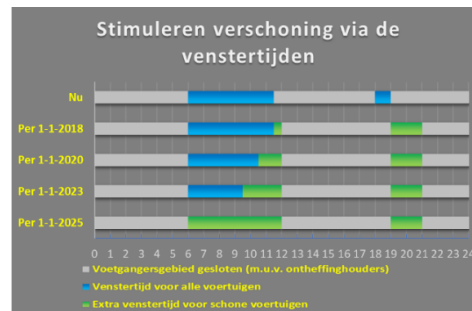
- Cityhubs

- Bevoorradingsonderzoek en - strategie

- Toegangsbeleid binnensteden

Christiaan van Luik

Senior Adviseur BCI,
Projectmanager
duurzame bouwlogistiek
Min IenW

Introductie op het belang van de rol van de gemeente

Klimaat en Lucht

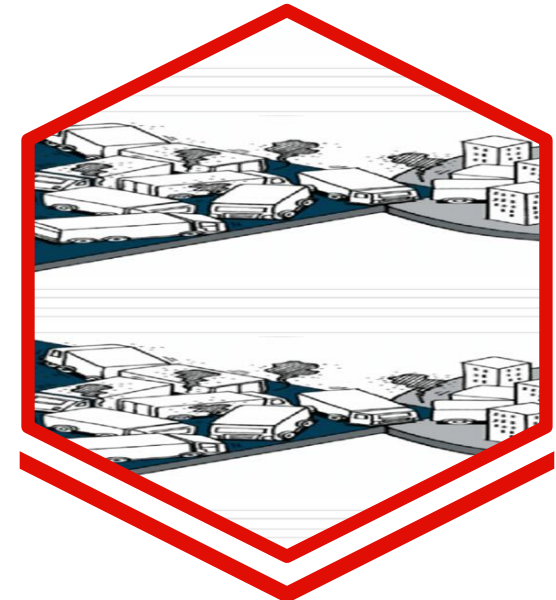
Veel steden zien een dringende noodzaak om mobiliteit te verduurzamen en te verslimmen, vanwege congestie, emissies en verkeersveiligheid

Bouw groot aandeel

Bouwlogistiek neemt binnen stedelijk goederenvervoer groot aandeel (>30%) in en zal, o.a. woningbouwopgave, zonder ingrijpen sterk groeien

Verduurzaming kan

Proefprojecten waarin geëxperimenteerd wordt met Ketenregie, bouw hubs en andere maatregelen laten potentieel zien

Opschaling blijft nog uit

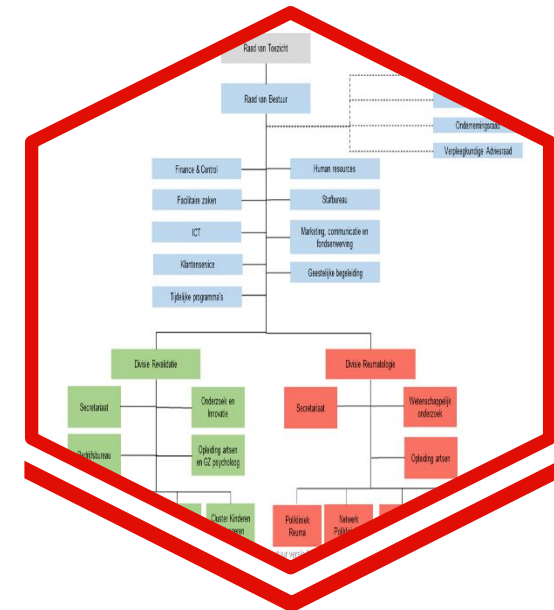
Ondanks succes van pilots blijft opschaling nog beperkt. Duurzame bouwlogistiek nog geen gemeengoed,

Rol voor gemeenten...

Gemeentes hebben kansen en mogelijkheden om duurzame bouwlogistiek te stimuleren.

... maar van wie is het

Aandacht voor bouwlogistiek versnipperd binnen gemeentelijke afdelingen, samenwerking van groot belang

Ondersteuning vanuit IenW

Buck
Consultants
International

- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil gemeenten ondersteunen via **projectmanager Duurzame Bouwlogistiek voor gemeenten**.
- Aanleiding is onder andere de publicatie “Met recht een verduurzaming van de bouwlogistiek”.
- Insteek: (leren van) **Implementatie in de praktijk** van de beschreven instrumenten

De rol van de gemeente

Plan- en ontwerpfase

Aanbesteding &
opdrachtverlening

Realisatiefase

Wet- en Regelgever	<ul style="list-style-type: none"> De gemeente stelt kaders op voor ruimtelijke ordening (omgevingsplan) en mobiliteit, Invoeren milieu/ZE-zone t.b.v. duurzame stadslogistiek 	<ul style="list-style-type: none"> Bouwlogistiek onderdeel laten zijn van omgevingsvergunningen, bv. met behulp van BLVC Afstemming tussen bouwprojecten en omgeving onderdeel van vergunning proces 	
Aanbesteder	<ul style="list-style-type: none"> Bouwlogistiek mee laten wegen bij ontwerp, materiaalgebruik en bouwproces 	<ul style="list-style-type: none"> In de aanbesteding sturen op bouwlogistiek via minimeisen (PvE), gunningscriteria, EMVI-eisen 	<ul style="list-style-type: none"> Contracteisen omzetten in daadwerkelijk bouwlogistiek uitvoeringsplan Monitoring op naleving, inzicht in bouwlogistiek verkeer van belang
Faciliteren & Stimuleren	<ul style="list-style-type: none"> Impact bouwopgave op bouwlogistiek en stedelijke mobiliteit inzichtelijk maken 	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren/regisseren ketensamenwerking binnen en tussen bouwprojecten 	<ul style="list-style-type: none"> Subsidieverlening voor duurzame bouwlogistiek

Vuistregels

Bouwen in de Binnenstad

11. Kwaliteit in de tijdelijke situatie en tijdens de bouw

In Rotterdam wordt voortdurend gebouwd en daardoor is de dynamiek groot. Een goede invulling bij leegstand en een goede uitstraling van een bouwplaats zijn belangrijk, zodat de leefomgeving ook in tijdelijke situaties haar kwaliteit behoudt.

- In afwachting op de start bouw: de tijdelijke situatie dient kwaliteit te bieden voor de omgeving. Denk daarbij aan kunst, programmering, evenementen, communicatie, bijzondere vormgeving en betrokkenheid van omwonenden.
- Tijdens de bouw: het aantal voertuigbewegingen en emissies tot een minimum beperkt omdat er gebruik wordt gemaakt van bouw hubs aan de rand van de stad, ingezet wordt op emissievrije last-mile beleving en alternatieven voor diesel aggregaten voor opwekken bouwstroom. Bomen worden beschermd. Lokale opslag vermindert transport.

Binnenstadsplan 2008-2020 'Binnenstad als City Lounge' (2008) Programma Rotterdam Circulair 2019-2023

Uitvraag

EMVI

- Kwantitatief
  - EMVI Verkeershinder
- Kwalitatief
  - Verkeershinderbeleving
  - Verkeershinder als gevolg van Bouwgerelateerd verkeer

Eisen

- Beperken afvoer zand en grond per as over openbare weg

Rijkswaterstaat
Bouwlogistiek in de contracten

Bereikbaarheid / Bouwlogistiek

Het 'just in time delivery' principe geldt voor alle bouwlogistiek in Sloterdijk-Centrum. Hierdoor hoeven minder bouwmaterialen te worden opgeslagen op bouwterreinen waardoor de omvang ervan beperkt kan blijven.

Het verkeer in en rondom het projectgebied (directe omgeving van de bouwplaats, inclusief eventuele omleidingen die door opdrachtnemer zijn ingesteld) dient op een veilige wijze afgewikkeld te worden.

Als de bouwplaats vol staat met vrachtwagens of materieel waardoor voor de aanrijdende vrachtwagens geen plaats is, dan dienen deze te wachten op een bufferplaatsen. Geen stilstaande vrachtwagens op de openbare weg.

Bouw- en informatieborden worden op zijn vroegst geplaatst vanaf moment van de erfpachttuitgifte.

De opdrachtgever maakt en plaatst een goed zichtbaar bouwbord. De inhoud en uitstraling wordt afgestemd met team Sloterdijk-Centrum. Bouwborden in opdracht van de gemeente (of gezamenlijke projecten) voldoen aan de huisstijl van de gemeente

De rol van de gemeente

Plan- en ontwerpfase

Aanbesteding & opdrachtverlening

Realisatiefase

Wet- en Regelgever	<ul style="list-style-type: none"> De gemeente stelt kaders op voor ruimtelijke ordening (omgevingsplan) en mobiliteit, Invoeren milieu/ZE-zone t.b.v. duurzame stadslogistiek Bouwlogistiek onderdeel laten zijn van omgevingsvergunningen, bv. met behulp van BLVC Afstemming tussen bouwprojecten en omgevingsonderdeel
Aanbesteder	<ul style="list-style-type: none"> Bouwlogistiek in logistiek geving, bouwlogistiek verkeer van belang
Faciliteren & Stimuleren	<ul style="list-style-type: none"> Impa... bo... m... en/registreren ketensamenwerking binnen en tussen bouwprojecten Subsidieverlening voor duurzame bouwlogistiek Ruimtelijk faciliteren: locaties voor (tijdelijke) loswal, bouwhub, bouwweg, P+R, etc.. Pilotprojecten met de markt

Welk instrument ook gekozen wordt, van belang is:

1. 'Investeer' in kennis en inzicht
2. Zorg voor een goede visie op bouwlogistiek, gemeentebreed
3. Werk samen, intern en met de markt!

Ondersteuningsaanbod IenW

- Ondersteuning voor **10-15 gemeenten** die aan de slag willen met duurzame bouwlogistiek en daarin beschikbare instrumenten willen inzetten.
- Per traject kan gebruik gemaakt worden van **± 8 adviesdagen** aan ondersteuning.
- Ondersteuning richt zich op de **toepasbaarheid** van beschikbaar instrumentarium en meedenken over **concrete praktijkcases** waarin deze instrumenten worden toegepast.
- **Leerervaringen komen beschikbaar** voor andere gemeenten
- Looptijd programma: 2020-2021

Voor wie?

Gemeenten die

- zien dat verduurzaming van bouwlogistiek in hun gemeente van groot belang is,
- concrete projecten kunnen aandragen waarop beschikbaar instrumentarium toegepast kan worden,
- kennis en ervaring op willen doen samen met en voor andere gemeenten

Insteek is:

- Divers pallet aan deelnemende steden
- Brede range aan instrumenten waarvan toepasbaarheid onderzocht kan worden

30+ steden doen onderzoek naar ZE Zone

Gebruik maken van dit aanbod

Christiaan van Luik
Projectmanager Bouwlogistiek, Min IenW
Senior Adviseur, BCI

E: Christiaan.Luik@bciglobal.com
T: 06 22 915 123

- Expert duurzaam wegtransport
- Analist ontwikkeling energiedragers
- Adviseur Bouwlogistiek

Vragen en discussie

1. Stel vraag via chat
2. Rutger van Raalten modereert vragen
3. Licht je vraag toe via microfoon
* denk aan aan-/uitzetten microfoon *
4. Reactie expert/SPES-team

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Vervolg en afsluiting

Rutger van Raalten

Zero Emission
Stadslogistiek

13 oktober 2020

Vervolg

SPES-webinar Nieuwe logistieke concepten:

- 24 november, 10:00 – 11:15.
- Uitnodiging volgt.

SPES-webinar Automatic Number Plate Recognition (ANPR):

- November/december
- Details en uitnodiging volgen.

Vragen??

- Presentatie wordt verspreid
- Mail SPES: stadslogistiek@ce.nl
- Bezoek onze website: www.greendealzes.nl/gemeenten
- Vragen presentatie TNO: Jessica van Rijn, jessica.vanrijn@tno.nl of Pim van Mensch, pim.vanmensch@tno.nl
- Vragen presentatie I&W: Christiaan van Luik, christiaan.luik@bciglobal.com